

Academiejaar 2007-2008

Programmagids

Bachelor in de toegepaste psychologie

Bachelor 3 - Arbeids- en organisatiepsychologie

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp	Semester	Deeltijds
Religie, zingeving en levensbeschouwing		3	1	/
Gezondheidspsychologie		3	1	/
Counseling and coaching		5	1	/
Scriptie		10	2	/
Practicum III A&O		6	1	/
Stage		18	2	/
Marktonderzoek		3	1	/
Arbeidsrecht		3	1	/
Marketing en management		3	1	/
Capita selecta in HRM		3	1	/
Vorming, training en opleiding		3	1	/
Capita selecta - kinderen		3	1	/
Capita selecta - volwassenen		3	1	/
Chronische aandoeningen		3	1	/
Forensische psychologie		3	1	/
Psychotherapie		3	1	/
IPSIG		3	2	/
Opvoedingsondersteuning		3	1	/
Pedagogische preventie		3	1	/
Schoolloopbaanbegeleiding		3	1	/
Begeleiding gedragsproblemen		3	1	/
Interculturele hulpverlening		3	1	/
Gegevens opleidingsonderdeel (TP1oKV1) nog niet beschikbaar!				
Gegevens opleidingsonderdeel (TP1oKV2) nog niet beschikbaar!				
Gegevens opleidingsonderdeel (TP1oKV3) nog niet beschikbaar!				

Studiecontract

Deze opleiding leidt tot het diploma van Bachelor in de toegepaste psychologie en beoogt professionele deskundigheid in de psychodiagnostiek en de psychologische hulpverlening. Het psychodiagnostisch handelen is gericht op hulpverlening aan individuen, groepen en/of organisaties. Het psychisch welzijn staat centraal in deze dienstverlening.

De bachelor in de toegepaste psychologie is werkzaam op het gebied van preventie, diagnose, ondersteunende en adviserende begeleiding, opleiding en vorming. Hij werkt interdisciplinair samen met psychologen, (para-)medici, (ortho-) pedagogen, sociaal werkers, leerkrachten, personeelschefs en bedrijfsmanagers. Zodra de student afstudeert, wordt hij ingeschakeld in werkvelden waar sprake is van toegepaste psychologie:

- het schoolpsychologisch werkveld,
- het orthopedagogisch werkveld,
- het klinisch psychologisch werkveld,
- het arbeids- en organisatiepsychologisch werkveld,
- het consumentenpsychologisch werkveld.

Klassieke taken zijn: studie- en beroepskeuzebegeleiding, functie-onderzoek en training, onderzoek en begeleiding van leer-, ontwikkelings- en persoonlijkheidsproblemen, rekrutering en selectie, personeelsbeheer, personeelsadministratie en personeelsbeleid, vorming, opleiding en marktonderzoek.

De vele werkdomeinen en probleemstellingen en de interdisciplinaire samenwerking vereisen een ruime algemene vorming en een adequate beroepspersoonlijkheid.

Wetenschappelijk inzicht in het menselijk gedrag en het psychisch functioneren en de kennis van wetenschappelijk verantwoorde psychologische onderzoeks- en begeleidingsmethoden zijn fundamenteel voor de beroepsuitoefening. Voor probleemanalyse en probleemoplossing is vaardigheid in het selecteren en toepassen van adequate psychologische methoden en technieken noodzakelijk. Even belangrijk is vaardigheid in het interpreteren van ingewonnen informatie en het rapporteren aan cliënten en/of collega's.

Persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit, communicatieve vaardigheden en een analytisch en synthetisch denkvermogen zijn essentieel voor deze bachelor.

Psychologische en pedagogische opleidingsonderdelen bieden de basisinzichten van de menswetenschappen en de nodige beroepsbekwaamheid. *Algemene Psychologie, Pedagogie, Ontwikkelingspsychologie, Sociale Psychologie* en *Psychodiagnostiek* staan daarbij op het programma. Algemeen vormende opleidingsonderdelen, zoals *Filosofie, Recht en Sociologie* verruimen de denkwereld. De stage in het tweede en het derde jaar staat borg voor werkveldverkenning en groei naar professionele deskundigheid. Ter afronding van de studies realiseert de student een scriptie over een zelf gekozen thema uit één van de werkvelden.

Een professionele bacheloropleiding geeft tevens een algemene vorming op meerdere vlakken:

Denk- en redeneervaardigheid

De student is in staat om zelfstandig, en in overeenstemming met beroepsspecifieke inzichten, een kwaliteitsvolle redenering op te bouwen.

Informatie verwerven en verwerken

De opleiding stelt nieuwe beroepsspecifieke informatie ter beschikking, die de student zelfstandig kan verwerven en verwerken.

Kritisch reflecteren

De student kan kritisch reflecteren op het eigen beroepsspecifieke functioneren.

Methodisch handelen

De opleiding biedt in de verschillende opleidingsonderdelen regelmatig nieuwe problemen aan. De student kan methodisch handelen om deze problemen aan te pakken.

Leidinggevende taken uitvoeren

De student kan zelfstandig werkplannen opmaken, initiatief nemen bij groepswerken, en taken bespreken met collegas.

Communiceren van informatie, problemen en oplossingen

De student kan zowel schriftelijk als mondeling beroepsgerichte informatie verstrekken, problemen formuleren en mogelijke oplossingen voorstellen.

Teamgericht werken

De student is in staat in een multidisciplinair team een eigen constructieve inbreng te doen, waarbij hij respect heeft voor de inbreng van de anderen.

Oplossingsgericht werken

De student kan gebruik maken van beroepsspecifieke inzichten bij het oplossen van professionele problemen.

Religie, zingeving en levensbeschouwing

Code: TP1oRelZinLev
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Bortel Paul
Coördinator: Van Bortel Paul

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Religie, zingeving en levensbeschouwing

Inhoud

In onze hedendaagse westerse samenleving worden religies gemakkelijk extreem voorgesteld; ofwel vat men ze op als een of andere afgeleide vorm van fundamentalisme, ofwel worden ze naar de privé-sfeer verwezen, waardoor ze worden stilgezwegen (J. Corveleyn). Om religie, zingeving en levensbeschouwing in de publieke sfeer ter sprake te brengen wordt aansluiting gezocht bij actuele thema's zoals bijvoorbeeld multiculturaliteit, het 'heilige', de verhouding tussen religie en wetenschap. Deze thema's spelen in de interpersoonlijke relaties binnen het toekomstige beroepsveld ook een belangrijke rol. Daarom wordt vertrokken vanuit de beroepscode van de psychologen, die door de beroepsgemeenschap werd opgesteld. Zij waakt er over dat het beroep van psycholoog op een eervolle manier wordt uitgeoefend. De code is gestructureerd rond vier principes: respect, verantwoordelijkheid, deskundigheid en integriteit. Deze principes zullen worden besproken en daarna uitgediept door in te gaan op hun vooronderstellingen en achterliggende tradities. Ze zullen worden geplaatst in een ruimer ethisch kader waarin de vraag, waarom de mens naar ethiek en zingeving vraagt, zichtbaar wordt. Daarmee wordt een algemene structuur in de mens blootgelegd, als een psycho-antropologisch gegeven. Actuele thema's zoals multiculturaliteit en de verhouding tussen religie en wetenschap kunnen van hieruit worden begrepen, dat wil zeggen, als gegevens die tot religie, zingeving en levensbeschouwing behoren. Hierdoor kan inzichtelijk worden gemaakt wat er in de actuele ethische discussies op het spel staat en wat de diepere betekenis kan zijn van begrippen zoals o.m. tolerantie en respect. Dat inzicht biedt ook de mogelijkheid om zich persoonlijk, cultureel, sociaal en beroepsmatig in en tegenover deze discussies te situeren.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Competenties

Student bezit basiskennis van de psychologie en heeft notie van de plaats van de psychologie in maatschappelijke organisaties.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www
- Andere:

Verplichte leermiddelen

H. De Dijn, Religie in de 21ste eeuw. Kleine handleiding voor voor- en tegenstanders. Kapellen/Kampen, Pelckmans/Klement, 2006.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- groepswork
- begeleide zelfstudie
- Andere: responsiecollege

Omschrijving

Inleidende hoorcolleges om leerstof aan te brengen en opdrachten mee te delen; begeleide zelfstudie ter voorbereiding van het responsiecollege; discussieseminarie en groepswork om opdrachten uit te voeren en studenten van elkaar te laten leren, voorafgaand aan het responsiecollege (tijdens het responsiecollege worden de vragen van de studenten beantwoord); afsluitend hoorcollege: samenvatting, evaluatie en remediëren.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- Andere: evaluatie van portfolio

1e examenperiode (januari)

1) Verslagen van groepsworken tijdens de colleges; elk groepslid bekommt hetzelfde cijfer (20 % van de totaalscore). 2) Evaluatie van portfolio, bestaande uit tekstvoorbereidingen en synthesespaper; individuele beoordeling (30 % van de totaalscore). 3) Individueel mondeling examen; bespreking van de synthesespaper (50 % van de totaalscore).

3e examenperiode (september)

1) De student heeft als opdracht een paper (± 10 blz.) te schrijven over een probleemstelling uit de cursus (50 % van de totaalscore). 2) Bespreking van het werkstuk op het mondelinge examen (50 % van de totaalscore)

Examencontract

1) De student heeft als opdracht een paper (± 10 blz.) te schrijven over een probleemstelling uit de cursus (50 % van de totaalscore). 2) Bespreking van het werkstuk op het mondelinge examen (50 % van de totaalscore)

Begeleiding

Voor en na de colleges of via e-mail

Gezondheidspsychologie

Code: TP1oGezondPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Van Horenbeek Daniëlle
 Coördinator: Van Horenbeek Daniëlle

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Gezondheidspsychologie

Inhoud

De gezondheidspsychologie is een deeldiscipline van de psychologie. Het buigt over de rol van het gedrag bij het in stand houden, bevorderen en herwinnen van lichamelijke gezondheid.

* De **voornaamste gezondheidspsychologische inzichten** worden uitgediept.

In hoofdstuk 1 '**situering van de gezondheidspsychologie**' richten we ons ondermeer op de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en de overgang van het biomedisch naar het psychosociaal model. Deze ontwikkelingen liggen immers mede aan de basis van het ontstaan van de gezondheidspsychologie.

Hoofdstuk 2 behandelt het **meten van gezondheid**. We maken hierbij een onderscheid tussen de somatische, psychische en sociale dimensie van gezondheid.

In hoofdstuk 3 richten we ons op de **epidemiologie**. We bekijken tevens een aantal epidemiologische maten.

Vervolgens behandelen we in hoofdstuk 5 de belangrijkste **gezondheidspsychologische modellen**.

Het **projectmatig werken** als werkwijze bij gezondheidsinterventies wordt in een volgend hoofdstuk besproken. Het vereenvoudigd planningsmodel van Gerjo Kok wordt hierbij uitvoerig belicht.

* Bovendien bespreken we een **aantal problematieken** waarin de gezondheidspsycholoog duidelijk kan interveniëren. We richten onze aandacht op de problematiek van **stress**. We benaderen stress vanuit biologisch en psychologisch perspectief. Ook stress op het werk komt aan bod.

Vanuit de stressproblematiek belichten we '**burnout**' (kenmerken, oorzaken, interventiemethoden,...) evenals **CVS**.

Ook **de slaap** en de problematiek van slecht slapen wordt uitgebreid behandeld (slaapstadia, slaapcyclus, slaap en leeftijd, functies van de slaap, slaapstoornissen, slaapmiddelen, diagnostiek van slaapproblemen en begeleiding vanuit gedragstherapeutisch oogpunt).

Een andere problematiek die mogelijks aan bod komt is '**obesitas**' (definiering, oorzaken, gezondheidsrisico's, behandeling,...).

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
6. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
7. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
8. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de

toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen)
2. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: inzien)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Toelichting

Dit alles met betrekking tot gezondheidspsychologische problematieken.

Vereiste voorkennis

Competenties

Basiskennis omtrent leertheoretische concepten, sociale beïnvloeding.

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

De cursus, de PowerPointpresentaties (zie toledo), aangevuld met de notities tijdens de les.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Hoorcollege waarin de theoretische concepten worden aangereikt.
Interactieve werkvormen zoals onderwijsleergesprekken, casusbesprekingen en oefeningen ondersteunen het leerproces.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Zowel kennis-als inzichtsvragen (open vragen).
gesloten boekexamen

3e examenperiode (september)

zie eerste examenperiode

Begeleiding

Mogelijkheid tot het stellen van vragen ter verduidelijking, tijdens en na de colleges (niet via mail).
(bereikbaarheid : bureel SAN.1.12)

Counseling and coaching

Code: TP1oCouCoa

Groep: /

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Edward

Coördinator: Jacobs Veerle

Docenten: Goris Elsje, Jacobs Veerle, Theunis Yoko, Vanmuysen Eveline, Verleyzen Tim, Verniers Karen, Verschaeren

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Counseling and coaching

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op het vak 'Gesprekstechnieken-II'.

Counseling & Coaching wordt voornamelijk als een vaardigheidstraining opgezet, met een duidelijk theoretisch referentiekader.

Eerst wordt kritisch stil gestaan bij de betekenis van counseling en coaching en het verschil met psychotherapie. Ook de eigen persoon wordt hierin betrokken.

Vervolgens worden verschillende stappen belicht van ontwikkelings- en persoonsgericht coachen en van specifieke counselingprocessen.

Concreet worden verder thema's uitgewerkt zoals:

- Feedback geven
- Motiverende gespreksvoering
- Keuzeprocessbegeleiding
- Adviesgesprek
- Onderhandelen
- Conflictantering
- Slecht nieuws gesprek / Crisis

Deze thema's worden belicht via eigen materiaal en casusmateriaal, specifiek toegespitst op de verschillende werkvelden.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
4. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
3. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: inzien)
6. Communicatie - Rapportering - De student kan onderhandelen en bemiddelen i.f.v. de (hulp)vraag. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

7. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Gesprekstechnieken II

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Handboek: Vandamme, R. (2007). Ontwikkelingsgericht coachen. Een hefboom voor zelfsturing. Soest: Nelissen. 304 blz.
- Cursusmateriaal op Toledo

Werkvormen

Types

- practicum
- Andere: rollenspelen

Omschrijving

De lessen worden gegeven in kleinere parallelgroepen.

Er wordt ervaringsgericht gewerkt (gespreksvoering in kleine groepjes tegelijk of vooraan, bespreken audio-visueel materiaal, rollenspelen, kritische reflectie,...). Bij de training van gespreksvaardigheden starten we inductief, zodat de ervaring inzicht geeft in de theorie. Vervolgens staat oefenen centraal, theoretisch geënt, zodat er een duidelijk referentiekader is.

Tijdens de lessen stimuleert de docent het opbouwen van een bevorderend affectief klimaat om te oefenen. De trainingsopbouw vertoont een toenemende diversiteit (thema's), waarbij de student(e) leert anticiperen op verschillende situaties waarin de rol van counselor / coach wordt opgenomen. Dit, geïntegreerd met de eerder geleerde vaardigheden in het vak 'Gesprekstechnieken-II'.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

Aanwezigheid tijdens de lessen is verplicht.

Het **mondelijke examen** staat op 15 van de 20 punten.

De **paper** staat op 5 van de 20 punten en omvat een opname van een zelf gevoerd (counseling/coaching)gesprek + transcript, gevolgd door een analyse, bespreking en kritische zelfreflectie. De studenten krijgen specifieke richtlijnen. De paper wordt ingediend, uiterlijk op 10 januari 2008.

Permanente evaluatie: De studenten kunnen punten verliezen bij gebrekkige medewerking en/of ongewettigde afwezigheid.

3e examenperiode (september)

Zelfde procedure als in de eerste zitting.

Begeleiding

Er wordt feedback ingebouwd tijdens de contacturen (cfr. rollenspelen, ...). Met bijkomende vragen of bedenkingen kan je terecht tijdens de lessen of via individuele contactname met de lectoren (via mail of op hun bureau).

Scriptie

Code: TP1oScr
 Groep: /
 Studiepunten: 10
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Nee
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Vanhoomissen Tim
 Coördinator: Vanhoomissen Tim

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Scriptie

Inhoud

Een psychologisch georiënteerd onderwerp wordt door de student, onder begeleiding van een promotor (+ eventueel een extern deskundige als copromotor) grondig uitgewerkt in een schriftelijk werkstuk. Het gekozen thema wordt vertaald in een concrete en actuele onderzoeksvraag. Die vraag wordt benaderd via een empirisch onderzoek, literatuurstudie of methodologische studie. Het geheel resulteert in een gestructureerd, coherent en verzorgd schriftelijk eindrapport van max. 10000 woorden, opgebouwd volgens de APA-norm. Het omvat volgende onderdelen: omslag en titel, abstract, woord vooraf, inhoudsopgave, inleiding, theoretische omkadering en praktisch onderzoek, besluit, literatuurlijst en eventuele bijlage(n).

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
6. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.
7. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: integreren)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: integreren)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

8. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: toepassen)
10. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen)
11. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)
13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen)
14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
15. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
16. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
17. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen)
18. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: weten)
19. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
20. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
21. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan relevante gegevens registreren en ordenen i.f.v. dossieraanleg. (Niveau: toepassen)
22. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: toepassen)
23. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: toepassen)
24. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: toepassen)
25. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
26. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: toepassen)
27. Interventie - Interventie - De student kan rapporteren over het verloop van de interventies. (Niveau: toepassen)
28. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: toepassen)
29. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: toepassen)
30. Preventie - Preventie - De student kan significante betrokkenen (beleid, leerkrachten, ouders, partners, e.a.) sensibiliseren. (Niveau: toepassen)
31. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: toepassen)
32. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
33. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
34. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
35. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
36. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
37. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
38. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
39. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
40. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
41. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: toepassen)
42. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: toepassen)
43. Samenwerking - Medewerking - De student erkent de hiërarchische lijnen, bevoegdheden en uitvoeringsverantwoordelijkheden. (Niveau: toepassen)
44. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Competenties

Voor de realisatie van de scriptie, als 'sluitstuk' van de opleiding, wordt beroep gedaan op de verworvenheden van de twee vorige opleidingsjaren.

Leermiddelen

Type

- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Scriptieadvademecum, beschikbaar via Toledo
Scriptieforum op Toledo

Aanbevolen leermiddelen

Howitt, D. & Cramer, D. (2007). Methoden en technieken in de psychologie. Pearson Education Benelux, Amsterdam.
Baarda, D.B., de Goede, M.P.M. & van Dijkum, C.J. (2007). Basisboek Statistiek met SPSS. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Werkvormen

Types

- Andere: redactie van een wetenschappelijk onderbouwd rapport, begeleid door een (co-)promotor

Omschrijving

De student realiseert zelfstandig zijn scriptie en doet voor de structurele en inhoudelijke begeleiding een beroep op de promotor. Algemene begeleiding wordt aangeboden via de scriptieseminaries, waarin algemene richtlijnen omtrent inhoud, structuur en timing worden uiteengezet.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- Andere: Mondelinge voorstelling en bespreking van het rapport voor een jury + beantwoorden van vragen .

1e examenperiode (januari)

De student dient de scriptie in volgens de richtlijnen (datum, uur, plaats, aantal exemplaren) vermeld in het scriptieadvademecum op het elektronisch leerplatform. De student wordt via het elektronisch leerplatform op de hoogte gebracht van de plaats en het tijdstip waarop de presentatie plaatsvindt. Het verloop van de presentaties wordt geschetst in het scriptieadvademecum.

2e examenperiode (juni)

De student dient de scriptie in volgens de richtlijnen (datum, uur, plaats, aantal exemplaren) vermeld in het scriptieadvademecum op het elektronisch leerplatform. De student wordt via het elektronisch leerplatform op de hoogte gebracht van de plaats en het tijdstip waarop de presentatie plaatsvindt. Het verloop van de presentaties wordt geschetst in het scriptieadvademecum.

3e examenperiode (september)

De student dient de scriptie in volgens de richtlijnen (datum, uur, plaats, aantal exemplaren) vermeld in het scriptieadvademecum op het elektronisch leerplatform. De student wordt via het elektronisch leerplatform op de hoogte gebracht van de plaats en het tijdstip waarop de presentatie plaatsvindt. Het verloop van de presentaties wordt geschetst in het scriptieadvademecum.

Begeleiding

De eindverantwoordelijkheid voor de realisatie van de scriptie berust bij de student.
Toch zorgt het departement voor de nodige ondersteuning en begeleiding.

Alle studenten worden geïnformeerd over en begeleid bij het zoeken naar een scriptiethema.
Zodra het onderwerp is vastgelegd wordt een promotor (+ eventueel een copromotor) aangesteld.
De promotor is de centrale figuur in de begeleiding doorheen alle fasen in het realisatieproces van de scriptie : o.a. onderwerpafbakening, inhoudelijke uitwerking, onderzoeksopzet en -realisatie, literatuur, bronnen en redactionele ondersteuning.

Voor vragen naar bijkomende ondersteuning kan men terecht bij de leden van de werkgroep scriptie

Practicum III A&O

Code: TP1oPractIII AO
 Groep: /
 Studiepunten: 6
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Schepers Catherine, Van Staey Marleen
 Coördinator: Schepers Catherine

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Practicum III A&O

Inhoud

Het practicum is gebaseerd op de 3 componenten van de HR-cyclus nl. instroom, doorstroom, en uitstroom.

In het eerste deel '**Instroom**' worden o.a. volgende topics behandeld:

- Het trainen van interviewtechnieken en meer bepaald het criteriumgericht of gedragsgericht interviewen.
- De Assessment-centermethode (ACM). Het opstellen van een assessment center. Daarnaast zullen praktijkoefeningen uit reële assessment centers worden behandeld.

Het tweede deel '**Doorstroom**' behandelt o.a. de volgende thema's:

- Loopbaanbegeleiding waar in het bijzonder aandacht uitgaat naar het voeren van functioneringsgesprekken en 360° evaluaties.
- Teams en teambuilding: door actieve deelname aan een trainingsprogramma in kleine groep en op locatie bij Outfort wordt inzicht verworven in de functionele en emotionele processen die meespelen in elk team. De trainingsdag bestaat uit de combinatie van in- en outdooropdrachten, zoals het actief ervaren van een touwenparcours. Daarnaast wordt er ruime aandacht besteed aan begeleide groepsreflecties. (www.outfort.be/training).

In het derde en laatste deel '**Uitstroom**' ten slotte, wordt dieper ingegaan op de topic 'exit', outplacement en arbeidstrajectbegeleiding na ontslag of bij werkloosheid.

Tijdens het practicum wordt door elke student minimum één organisatie bezocht.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: toepassen)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek.

(Niveau: toepassen)

6. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen)
7. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen)
8. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)
9. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen)
10. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen)
11. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen)
12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen)
13. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen)
14. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
15. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: toepassen)
16. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: toepassen)
17. Preventie - Preventie - De student kan informatieactiviteiten organiseren (voordrachten, voorlichting, training, vorming, ...). (Niveau: toepassen)
18. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen)
19. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen)
20. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 // Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: vakliteratuur studeercentrum

Verplichte leermiddelen

- Van Staey, M. & Schepers, C. (2007). Practicum III - Arbeids- en organisatiepsychologie. Antwerpen: Lessius Hogeschool - Departement Toegepaste Psychologie. Onuitgegeven cursus.
- Eigen nota's

Aanbevolen leermiddelen

Zie literatuurlijst cursus.

Werkvormen

Types

- practicum
- groepswerk

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

Tijdens het practicum III A & O is aanwezigheid tijdens de lesbeurten een vereiste. Er wordt tijdens de colleges namelijk interactief en in groep gewerkt. Daarbij dienen er op bepaalde tijdstippen opdrachten uitgevoerd te worden. De verschillende deeltaken worden verzameld in een portfolio.

De evaluatie bestaat uit twee activiteiten:

- een schriftelijk examen, gesloten boek (80%)
- permanente evaluatie: aanwezigheid en opdrachten verzameld in een portfolio (20%)

3e examenperiode (september)

Het examen in de derde examenperiode bestaat uit een schriftelijk, gesloten boek examen.

Begeleiding

De studenten kunnen voor vragen terecht bij de docent tijdens de practica, via e-mail of na afspraak op het bureel in de hogeschool:

Marleen Van Staey - SAN 1.15

Catherine Schepers - SAN 2.12

Stage

Code: TP2oStage
 Groep: /
 Studiepunten: 18
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Nee
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Opsteyn Carine
 Coördinator: Opsteyn Carine

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Stage

Inhoud

Stageduur

- De student loopt 13 weken stage binnen dezelfde organisatie.
- Tijdens deze 13 weken presteert de student 440u stage (terugkomdag in weken 4, 7 en 12).
- In het kader van de noodwendigheden van de dienst mag een student stage lopen tijdens het weekend en de schoolvakanties.

Inhoud

In elk werkveld wordt de student ingeschakeld in de werking van de organisatie. Dit betekent dat de stagiair deel uitmaakt van een team en mee functioneert in de werking hiervan. Het takenpakket van de stagiair omvat vooral psychodiagnostische taken en/of psychologische begeleiding. De stage omvat eveneens organisatorische taken die eigen zijn aan de uitoefening van het beroep zoals o.a. administratie, research, deelname aan studiedagen
 De student maakt een stagewerboek dat na het beëindigen van de stage bij de supervisor wordt ingediend.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Leiding geven - Courante leidinggevende taken kunnen uitvoeren.
6. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
7. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)
8. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
9. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
10. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthaland (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau:

integreren) (Kerncompetentie)

3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

8. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

10. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

11. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

12. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

15. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

16. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

17. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

18. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

19. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

20. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

21. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

22. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan relevante gegevens registreren en ordenen i.f.v. dossieraanleg. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

23. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

24. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

25. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatiesessies, avonden, organiseren en geven. (zie ook functioneel geheel 4 : Preventie) (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

26. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

27. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

28. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

29. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

30. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

31. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

32. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

33. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

34. Interventie - Interventie - De student kan rapporteren over het verloop van de interventies. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

35. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

36. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

37. Preventie - Preventie - De student kan significante betrokkenen (beleid, leerkrachten, ouders, partners, e.a.) sensibiliseren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

38. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

39. Preventie - Preventie - De student kan informatieactiviteiten organiseren (voordrachten, voorlichting, training, vorming, ...). (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
40. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
41. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
42. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
43. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
44. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
45. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
46. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
47. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
48. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
49. Communicatie - Rapportering - De student kan dossiers aanleggen en bijhouden. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
50. Communicatie - Rapportering - De student kan onderhandelen en bemiddelen i.f.v. de (hulp)vraag. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
51. Communicatie - Overleg - De student kan contacten leggen met andere (hulpverlenings)- instanties en deze werkrelatie onderhouden. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
52. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
53. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
54. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
55. Samenwerking - Medewerking - De student erkent de hiërarchische lijnen, bevoegdheden en uitvoeringsverantwoordelijkheden. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
56. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 // School- en pedagogische psychologie
- Ba2 // Klinische psychologie
- Ba2 // Statistiek II
- Ba2 // Psychodiagnostiek II
- Ba2 // Gesprekstechnieken II
- Ba2 // Practicum arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 // Practicum school- en pedagogische psychologie
- Ba2 // Practicum klinische psychologie
- Ba2 // Stage
- Ba2 // Recht

Competenties

Een student moet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen van 2BaTP, inclusief de keuzevakken.

Leermiddelen

Type

- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: stageleidraad, evaluatieformulier

Verplichte leermiddelen

- stageleidraad
- evaluatieformulier

Werkvormen

Types

- Andere: stage is een specifieke vorm van 'extramuros' praktijkoefening

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

De procedure voor de evaluatie bestaat uit een kwalitatieve en een kwantitatieve fase.

De eindbeoordeling gebeurt op basis van:

- het stageverloop (85%)
- de casuïstiek (10%)
- formele aspecten (5%)

Om te slagen voor de stage moet de student:

- het totaal aantal uren stage gepresteerd hebben;
- het stagewerkboek ingediend hebben;
- voldaan hebben aan een aantal criteria betreffende stageverloop, casuïstiek en formele aspecten.

2e examenperiode (juni)

De procedure voor de evaluatie bestaat uit een kwalitatieve en een kwantitatieve fase.

De eindbeoordeling gebeurt op basis van:

- het stageverloop (85%)
- de casuïstiek (10%)
- formele aspecten (5%)

Om te slagen voor de stage moet de student:

- het totaal aantal uren stage gepresteerd hebben;
- het stagewerkboek ingediend hebben;
- voldaan hebben aan een aantal criteria betreffende stageverloop, casuïstiek en formele aspecten.

Begeleiding

De stagementor (stageplaats)

- plant in overleg met collega's, met de hogeschool en met de student de stageactiviteiten en neemt de dagelijkse leiding van de stage op zich;
- bereidt de stagiair voor op opdrachten, superviseert en volgt op en verduidelijkt;
- evalueert de werkzaamheden, taak- en attitudegericht; ofwel door onmiddellijke feedback ofwel wekelijks op een afgesproken moment;
- is de persoon bij wie de stagiair terecht kan met vragen;
- heeft oog voor de benodigde kennis, de transfer van de theorie naar de praktijk, de vaardigheden en attitudes;
- kijkt wekelijks de weekagenda na, ondertekent en geeft de nodige aanmerkingen, tips en feedback;
- verstrekt in de evaluatiegesprekken (tussentijdse- en eindevaluatie) informatie aan de stagesupervisor en aan de student over de stagewerkzaamheden en de wijze van uitvoering;
- in voorbereiding op de evaluatiegesprekken vult de mentor het document "evaluatieformulier" in.

De stagesupervisor (Lessius hogeschool)

- begeleidt samen met de stagecoördinator het stagekeuzeproces van de student;
- geeft aan elke student specifieke informatie over de stageplaats;
- superviseert het stageverloop door opvolging van de reflectieverslagen van de student, d.m.v. het supervisiegesprek in de hogeschool en de tussentijdse- en eindevaluatie;
- begeleidt de student bij zijn reflectie over de stage-ervaringen en bij de explicitering van sterke punten en leerpunten (taak- en persoonsgericht);
- ondersteunt, stuurt bij en treedt indien nodig probleemoplossend op;
- volgt het leerproces in termen van de opleidingsdoelen en werkt als dusdanig mee aan de uitbouw van de persoonlijke en professionele beroepshouding van de student;
- evalueert het leerproces en leidt de evaluatiegesprekken;
- is gedurende de stageperiode bereikbaar in de hogeschool (bijkomende informatie, moeilijkheden, onduidelijkheden,...);
- evalueert het stagewerkboek;
- geeft de uiteindelijke stagebeoordeling.

Marktonderzoek

Code: TP1oMarktOnd
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Valkeneers Guido
 Coördinator: Valkeneers Guido

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Marktonderzoek

Inhoud

Na een korte bespreking van het survey onderzoek gaan de studenten in kleine groepen gericht aan de slag met een concreet marktonderzoek.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: toepassen)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: integreren)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen)
8. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen)
9. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: toepassen)
10. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: integreren)
11. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: toepassen)
12. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: toepassen)
13. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)
14. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 // Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Competenties

Ofschoon dit opleidingsonderdeel in het verlengde ligt van de consumentenpsychologie is het niet noodzakelijk om dit onderdeel gevolgd te hebben.

Leermiddelen

Type

- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Via Toledo zal er materiaal beschikbaar gesteld worden.

Aanbevolen leermiddelen

De Pelsmacker, P. & Van Kenhove, P. (2005). Marktonderzoek: methoden en toepassingen. Amsterdam: Pearson Education.

Werkvormen

Types

- practicum

Omschrijving

We verwachten van de studenten dat ze actief deelnemen aan twee onderzoeken. Als proefpersoon zullen ze deelnemen aan een focusgroeps gesprek en als onderzoeker zullen ze - in kleine groepen - meewerken aan de uitvoering van een concreet bedrijfsproject.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- presentatie

1e examenperiode (januari)

De evaluatie zal voor 75% betrekking hebben op het bedrijfsproject. Hierbij zal gekeken worden naar de opbouw, realisatie en rapportage van dit project. De al dan niet deelname aan het focusgroeps gesprek zal tesamen met het (openboek) mondeling examen voor 25% het resultaat bepalen. Bij dit mondeling examen zal het werkstuk besproken worden en bijkomend twee vragen gesteld worden over de cursus.

3e examenperiode (september)

De evaluatie zal voor 75% betrekking hebben op het bedrijfsproject. Hierbij zal gekeken worden naar de opbouw, realisatie en rapportage van dit project. Voor deze zitting zal de student het werkstuk dienen te herwerken. De resterende 25% zal bepaald worden door een (openboek) mondeling examen, waarin dit werkstuk besproken wordt en tevens twee bijkomende vragen over de cursus gesteld zullen worden.

Begeleiding

Er zal begeleiding voorzien worden via toledo.

Daarnaast zullen de studenten voor- tijdens als na de colleges vragen kunnen stellen over de leerstof.

Voor verdere informatie: guido.valkeneers@lessius.eu

Arbeidsrecht

Code: TP1oArbRecht
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Nelis Bram
Coördinator: Nelis Bram

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Arbeidsrecht

Inhoud

In het vak "arbeidsrecht" maakt de student kennis met de juridische kant van het arbeidsproces, van personeelsadvertentie tot pensioen.

Reeds vóór de ondertekening van een arbeidsovereenkomst zijn er tal van rechtsregels die moeten worden nageleefd door de toekomstige werkgever en de sollicitant; de vrijheid van aanwerving is minder absoluut dan het op het eerste gezicht lijkt. Samen met de regels waaraan sollicitatie, selectie en uitzendbureaus zijn gebonden, komt dit aan bod in het hoofdstuk "aanwerving" van de cursus.

De eigenlijke tewerkstelling begint na het sluiten van de arbeidsovereenkomst. Maar wat is juist een arbeidsovereenkomst, hoe komt die tot stand, welke soorten arbeidsovereenkomsten bestaan er, wat zijn de rechten en plichten van de partijen en waarvoor zijn zij aansprakelijk, wanneer wordt een arbeidsovereenkomst geschorst? Op al deze vragen wordt een antwoord gegeven in het hoofdstuk "tewerkstelling". Ook arbeidsbescherming en vorming van de werknemer worden in dit hoofdstuk toegelicht.

Aan elke arbeidsverhouding komt ooit een einde. Het hoofdstuk "ontslag" behandelt niet enkel de verschillende (civielrechtelijke en arbeidsrechtelijke) beëindigingswijzen en de gevolgen daarvan, maar gaat ook dieper in op de ontslagverboden en -beperkingen. Ook de rechten en verplichtingen die na het einde van de arbeidsovereenkomst kunnen blijven bestaan voor werkgever en werknemer, zoals het verbod tot concurrentie en het recht op outplacement, komen aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.

Specifieke competenties

1. Communicatie - Overleg - De student kan contacten leggen met andere (hulpverlenings)- instanties en deze werkrelatie onderhouden. (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 / AD / Recht
- Ba2 / PR / Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Competenties

De student kent de basisbegrippen uit het sociaal recht.

Leermiddelen

Type

- handboek
- Andere: lesnota's

Verplichte leermiddelen

D'Hertefeld F., Laurysens L., De Klerck B. en Verhaeghe D., Praktisch Sociaal Recht, uitgeverij De Boeck, 2006
Lesnota's

Werkvormen**Types**

- hoorcollege

Omschrijving

Hoorcolleges waarin de theorie wordt uiteengezet en wordt verduidelijkt aan de hand van concrete voorbeelden. De hoorcolleges zullen in de mate van het mogelijke interactief en praktijkgericht zijn.

Evaluatie**Types**

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen met 10 korte open vragen waarbij zowel kennis als inzicht worden getoetst; dit kan ook gebeuren d.m.v. het oplossen van een casus.

3e examenperiode (september)

Idem

Begeleiding

De studenten kunnen voor, tijdens en na de colleges vragen stellen over de leerstof.

Marketing en management

Code: TP1oMarkMan
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Hellemans Johan
 Coördinator: Hellemans Johan

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Marketing en management

Inhoud

De hedendaagse Marketing & Management is kleurrijk en gevarieerd. Deze cursus wil de studenten binnen de afstudeerrichting A & O de nodige bedrijfseconomische concepten meegeven die nodig zijn om inzicht te verwerven in de functionele domeinen van het bedrijfsleven.

Daarbij wordt ingegaan op de specifieke bedrijfseconomische aspecten die een zelfstandige job (bv. als consultant) met zich meebrengt a.d.h.v. het managementproces dat 4 functies omvat.: plannen, organiseren, leidinggeven en controleren.

In een eerste deel worden hoofdstukken zoals 'management, organisatie en haar omgeving', 'eerste inzichten in de werking van de boekhouding en financiële rapportering', 'administratie en logistiek' en 'quality management' besproken.

In een tweede deel van deze cursus wordt ingegaan op het marketingproces op 2 dimensies; een eerste dimensie, de strategische rol van marketing en een tweede dimensie, de operationele rol van marketing. In het kader van dit tweede deel wordt dieper ingegaan op volgende hoofdstukken: 'marketing en strategisch management' en de 'marketingmix'.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Leiding geven - Courante leidinggevende taken kunnen uitvoeren.
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: integreren)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen)
3. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: weten)
4. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen)
5. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
7. Samenwerking - Medewerking - De student erkent de hiërarchische lijnen, bevoegdheden en uitvoeringsverantwoordelijkheden. (Niveau: integreren)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 // Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: Eigen nota's, klasopdrachten.

Verplichte leermiddelen

- Handboek: Frederix, R. (2007). Praktisch basisboek management – leerboek. Antwerpen: De Boeck.
- Materiaal op leeromgeving (PowerPoint-presentaties) en eigen nota's.

Aanbevolen leermiddelen

Handboeken:

- Quin R.E. et al, (1999). Managementvaardigheden. Den Haag: Academic service.

Sterk aanbevolen; boordevol vaardigheden en competenties voor de manager. Integrerend perspectief op wat een manager zou moeten zijn en kunnen. Ideaal basiswerk voor de A & O student.

- Kotler, P. (1997). Marketing Management. NJ: Prentice Hall.

Basiswerk voor eenieder die verdere interesse heeft in het vakgebied marketing.

- Kotler, P., & Keller, K. L. (2007). Marketing Management, de essentie (3rd Ed.). Benelux: Pearson Education.
- Franzen, G. & Bouwman, M. (1999). De mentale wereld van merken. Mechelen: Kluwer.
- Klein, N. (2001). No Logo. Rotterdam: Lemniscaat.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- begeleide zelfstudie

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen.

Combinatie van multiple choice (gesloten boek) en schriftelijke vragen (open boek)

2e examenperiode (juni)

Niet van toepassing

3e examenperiode (september)

idem examenperiode 1

Begeleiding

Begeleiding via toledo.

Daarnaast kunnen de studenten zowel voor, tijdens als na de colleges vragen stellen over de leerstof aan de docent.

Capita selecta in HRM

Code: TP1oCapSelHRM
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Goris Elsje
Coördinator: Goris Elsje

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Capita selecta in HRM

Inhoud

Vanuit de Arbeids- en Organisationspsychologie worden verschillende actuele onderwerpen besproken en bestudeerd.

Dit keuzevak leert de student inzicht verwerven in psychologische processen, interacties en structuren op de werkvloer.

Op deze manier is de student op de hoogte van HRM- gerelateerde topics die een belangrijke rol spelen in de huidige professionele wereld. Met als gevolg is de student beter in staat om:

- o Te werken rond bepaalde processen binnen de organisatie
- o Te anticiperen op HRM- gerelateerde topics
- o Efficiënt en creatief om te gaan met bepaalde eigenheden van een organisatie

De verschillende thema's van deze cursus worden door de student zelfstandig bestudeerd aan de hand van Engelstalige wetenschappelijke artikels. In werkgroepjes worden de artikels besproken en samengevat. De thema's worden nadien gepresenteerd tijdens de hoorcolleges.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
2. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
3. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
4. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Arbeids- en organisatiepsychologie

- Ba2 / PR / Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Leermiddelen

Type

- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: Engelstalige wetenschappelijke artikels

Verplichte leermiddelen

Wetenschappelijke artikels die via de leeromgeving worden verspreid.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- groepswerk

Omschrijving

Aan de hand van groepswerk worden wetenschappelijke artikels besproken en verwerkt tot een coherente presentatie.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- presentatie

1e examenperiode (januari)

De evaluatie bestaat uit verschillende onderdelen:

§ mondeling examen (60 %)

§ presentatie document (30 %)

§ mondelinge presentatie (10 %)

3e examenperiode (september)

De presentatie bestaat uit een mondeling examen (100%).

Begeleiding

Studenten kunnen voor begeleiding terecht bij Elsje Goris. Coördinaten en spreekuren worden meegedeeld via Toledo.

Vorming, training en opleiding

Code: TP1oBedrDid
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Camertijn Cathy
 Coördinator: Camertijn Cathy

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Vorming, training en opleiding

Inhoud

De inhoud van dit keuzevak is opgedeeld in twee grote thema's, zijnde VTO contextueel benaderd en VTO vanuit didactisch, pedagogisch standpunt in concreto een training. Volgende thema's worden behandeld:

1. Deel 1: VTO contextueel en organisatorisch

- Ontstaan van VTO, geschiedenis
- Huidige VTO in organisaties
- Link VTO en competenties
- Doelstellingen VTO
- Competentieprofiel vormingsverantwoordelijke en opleider
- Case vormingsverantwoordelijke
- Rol(len) VTO er
- Lerende organisatie
- Drie VTO instrumenten: competentieprofiel, POP, opleidingsbeleidsplan

Deel 2: VTO pedagogisch-didactisch: training

- Deelnemen aan voorbeeld training door zelfstandige trainer
- Leeromgeving en leermethodieken
- Werkplekleren als voorbeeld
- Opmaak van training + tips
- Case trainer: o.a. competentieprofiel en oefening voor een competentie

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen)
2. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen)
3. Preventie - Preventie - De student kan informatieactiviteiten organiseren (voordrachten, voorlichting, training, vorming, ...). (Niveau: weten)
4. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)

weten)

5. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: weten)

6. Research - Research - De student kan onderzoekswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen)

7. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Arbeids- en organisatiepsychologie
- Ba2 / PR / Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www
- Andere: artikels, vragenlijsten

Verplichte leermiddelen

De lessen worden gegeven aan de hand van slides die deels gebaseerd zijn op de inhoud van het handboek maar die daarenboven ook andere modellen, praktijkvoorbeelden bevatten.

In de colleges wordt ook gewerkt met artikels, vragenlijsten, beeldmateriaal. Alle gebruikte materiaal, behalve het beeldmateriaal is terug te vinden op Toledo bij VTO

Verplicht zijn die hoofdstukken waar de docent naar verwijst in het handboek EN de slides die overlopen werden tijdens de colleges.

Aanbevolen leermiddelen

De artikels die ik gebruikt heb tijdens de les en de competentieprofielen vormingsverantwoordelijke en trainer, terug te vinden op de website van VDAB.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- begeleide zelfstudie
- Andere: individuele invuloefeningen

Omschrijving

De les bestaat voor 60% uit hoorcolleges. Tijdens de les maak ik gebruik van praktijkcases die in groep besproken worden. Andere werkvormen die tijdens de colleges gebruikt worden zijn vraag en antwoord, tekst met twee bespreken, individuele invuloefeningen en terug koppelen in groep en groepspresentatie van 1 competentie en een leermethodiek.

Een standaard les is opgebouwd met het bespreken van een model. Dit model wordt geconcretiseerd met voorbeelden uit de praktijk, artikels te gebruiken of beeldmateriaal te laten zien. Op het einde van elke les kunnen de studenten zelf oefenen in het toepassen van de geziene theorie aan de hand van de praktijkcases of in discussie gaan via stellingen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- presentatie

1e examenperiode (januari)

De laatste lessen (in december) worden voorzien om de groepspresentaties te doen voor het gedeelte pedagogisch-didactisch. Dit gedeelte staat op 10 punten. In januari zal er een schriftelijk examen plaatsvinden dat zal gaan over het eerste gedeelte namelijk VTO organisatorisch en contextueel. Dit gedeelte staat op 20 punten

3e examenperiode (september)

De groepspresentatie wordt vervangen door een individuele presentatie.

Capita selecta - kinderen

Code: TP1oCapSelKin
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Sleetbus Min
 Coördinator: Sleetbus Min

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Capita selecta - kinderen

Inhoud

In capita selecta kinderen / adolescenten worden 4 thema's theoretisch en praktisch uitgewerkt:

- gehechtheid en hechtingsstoornissen
- stemmingsstoornissen (depressie)
- somatoformestoornissen
- rouw(pathologie).

De uitwerking van de 4 capita kent een vast stramien.

Na - bij wijze van inleiding - een illustratie a.d.h.v. beeldmateriaal, een casus...worden kenmerken van de normale ontwikkeling beschreven. Een vergelijking met kenmerken van de stoornissen volgt hierop.

In 2de instantie komen wetenschappelijke inzichten aan bod met betrekking tot. risicofactoren, verloop, effecten en comorbiteit van de stoornissen.

Preventie en behandeling vormt het 3de deel in iedere capit.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: integreren)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: integreren)
5. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
6. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
7. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Klinische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum klinische psychologie

Competenties

Basiskennis van algemene psychologie , ontwikkelingspsychologie, gedragsneurowetenschappen en klinische psychologie (inclusief practicum II) bevordert het begrijpen en adequaat omgaan met bijzondere (sub)thema's

Leermiddelen**Type**

- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: tijdschriftartikelen en hoofdstukken uit diverse handboeken

Verplichte leermiddelen

- powerpoint slides op leeromgeving
- besproken audiovisueel materiaal
- eigen nota's
- verplichte literatuur:

caput 1:

Juffer, F., & van Ijzendoorn, M.H., & Duyvesteyn, M.G.C. (2005). Opvoedingsondersteuning en intergenerationele overdracht van gehechtheid. *Kind en adolescent*, 26, 101 - 118.

Juffer, F. & Duyvesteyn, M.G.C., & van Ijzendoorn, M.H. (1995). Opvoedingsondersteuning en intergenerationele overdracht van gehechtheid: Kan de cirkel worden doorbroken? Een casus beschrijving. *Kind en adolescent*, 16, 27-41.

Rigter, J. (2006). *Ontwikkelingspsychopathologie bij kinderen en jeugdigen*. Coutinho, 175-204.

caput 2:

Braet, C. (2000). Cognitieve gedragstherapie voor depressieve kinderen. In: de Wit, C., & Braet, C. & Snaterse, T. *Behandeling van depressie bij kinderen en adolescenten*. Swets&Zeitlinger, 39-64.

de Wit, C., & de Wit-Grouls, H. (2000). Richtlijnen voor diagnostiek en behandeling van depressies bij kinderen en adolescenten. In: Prins, P. & Pameijer, N.K. *Protocolen en richtlijnen in de Jeugdzorg*. Swets&Zeitlinger, 135-155.

Rigter, J. (2006). *Ontwikkelingspsychopathologie bij kinderen en jeugdigen*. Coutinho, 379 - 407

caput 3:

Bouman, N.H. (2003). Somatoforme stoornissen. In: Verhulst, F.C. *Kinder- en jeugdpsychiatrie. Onderzoek en diagnostiek*. Van Gorcum, 358 - 365.

Vanderfaeillie, J., & De Fever, F., & Vandenplas, Y. (2005). Het voorkomen van somatoforme klachten bij kinderen uit de Brusselse rand. *Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen*, 83, 412 -417.

Vecht-Van Den Bergh, R. (2000). Somatoforme stoornissen. *Handboek Kinderen en adolescenten*, 1-12

caput 4:

Boelen, P.A., & Bout van den, J. (1999). Theorie en behandeling van gecompliceerde rouw vanuit een cognitief-gedragstherapeutisch perspectief: vermijding, emotie en cognitie. *Gedragstherapie*, 32, 239 - 270.

Keirse, M. (2003). *Kinderen helpen bij verlies*. Lannoo, 33 - 56, 59 - 86, 109 -126

Aanbevolen leermiddelen

Per thema wordt op de slides extra literatuur en het besproken audiovisueel materiaal als aanbevolen leermiddelen vermeld.

Werkvormen**Types**

- hoorcollege

Omschrijving

De colleges verlopen zoveel als mogelijk interactief opgevat.

Studenten worden uitdrukkelijk uitgenodigd mee te denken rond theoretische stellingen, open vraagstellingen, bij discussies, praktisch oefenmateriaal ...

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen: gesloten boek
Open vragen

2e examenperiode (juni)

/

3e examenperiode (september)

idem eerste examenperiode

Begeleiding

Docent is bereikbaar via e-mail en op bureel San. 2.16 na afspraak

Capita selecta - volwassenen

Code: TP1oCapSelVolw
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Van Reusel Geert
 Coördinator: Van Reusel Geert

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Capita selecta - volwassenen

Inhoud

In dit keuzevak worden 3 thema's uit het klinisch-psychologisch werkveld uitgediept m.n. verslaving -en verslavingszorg, psychose - en psychosezorg en suïcide en agressie binnen de hulpverlening.

- Het hoofdstuk verslaving en verslavingszorg bevat volgende delen: algemene situering, indeling van soorten drugs, productinformatie, mens-middel-milieu-model, verslaving als hersenziekte, comorbiditeit, motiverende gespreksvoering volgens Miller, diagnostiek bij middelenmisbruik, voorstelling en bespreking van voorzieningen binnen de verslavingszorg.
- Het hoofdstuk psychose- en psychosezorg bestaat uit: algemene situering, indeling van soorten psychose met uitdieping van schizofrene psychose, diagnostiek bij schizofrenie, behandeling van schizofrenie: rol van medicatie en psycho-educatie, de balkmetafoor, voorstelling en bespreking van het Patiënten Emancipatie Programma voor Schizofrenie (PEPS)
- Het hoofdstuk over suïcide en agressie handelt over: algemene situering, de neurobiologie van suïcidaal gedrag, misvattingen over suïcide, diagnostiek van suïcide, vormen van agressie in het algemeen, kenmerken van agressie bij verschillende soorten klinische beelden, hoe omgaan met agressie binnen de hulpverleningscontext.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
6. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
7. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
9. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: weten)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Klinische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum klinische psychologie

Competenties

Basiskennis van algemene psychologie, ontwikkelingspsychologie, gedragsneurowetenschappen en klinische psychologie + practicum klinische psychologie wordt verondersteld aanwezig te zijn om goed te kunnen aansluiten bij de besproken materie.

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- Vandereijcken W. et al. Handboek psychopathologie: deel 1.- Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2004.-3de druk .- hoofdstuk 3 (vanaf p.97) en hoofdstuk 4 (vanaf p.127)
- Slides op Toledo aangevuld met eigen nota's.
- Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken; Vast Secretariaat voor Preventiebeleid. (2006). *Drugs en druggebruik* (2de uitgave)[Brochure] Brussel: Min.van Buitenlandse Zaken.
- Sanofi-aventis (2005). *PEPS: Patiënten Emancipatie Programma voor Schizofrenie* [Werkmap] Het Misverstand vzw

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie

Omschrijving

Het hoorcollege verloopt interactief.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

Mondeling examen met schriftelijke voorbereidingstijd. De examenvragen hebben als doel zowel de theoretische kennis als inzicht en vaardigheden van de beginnende hulpverlener te evalueren.

3e examenperiode (september)

idem cfr. eerste examenperiode

Begeleiding

De docent is bereikbaar via mail of (bij voorkeur) na afspraak op zijn kantoor (san 2.16) voor bijkomende informatie of coaching.

Chronische aandoeningen

Code: TP1oKronZkt

Groep: /

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Van Horenbeeck Daniëlle, Verwerft Els

Coördinator: Van Horenbeeck Daniëlle

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Chronische aandoeningen

Inhoud

In het opleidingsonderdeel 'chronische aandoeningen' worden een aantal medische problematieken en chronische aandoeningen belicht vanuit een biopsychosociaal model.

- epilepsie
- oncologie
- palliatieve hulpverlening en euthanasie
- chronische pijn
- N.A.H. : CVA en schedeltrauma
- medische beeldvorming

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
6. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
7. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
8. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: weten)
3. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Klinische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum klinische psychologie

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: referaten uit handboeken, tijdschriften

Verplichte leermiddelen

De cursus, aangevuld met notities tijdens de les.
De PowerPointpresentaties zijn terug te vinden op Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

In de cursus worden de gehanteerde werken en interessante websites vermeld die bijkomend kunnen geraadpleegd worden.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Hoorcollege waarin de theoretische concepten worden aangereikt.
Interactieve werkvormen zoals onderwijsleergesprekken, casusbesprekingen en oefeningen kunnen het leerproces ondersteunen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

gesloten boekexamen
zowel kennis-als inzichtsvragen (open vragen)

3e examenperiode (september)

zie eerste examenperiode

Begeleiding

Mogelijkheid tot het stellen van vragen ter verduidelijking, tijdens en na de colleges.

bereikbaarheid

- Danielle Van Horenbeeck : bureel SAN.1.12.
- Els Verwerft : els.verwerft@lessius.eu

Forensische psychologie

Code: TP1oForPsy
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Vereycken Johan
Coördinator: Vereycken Johan

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Forensische psychologie

Inhoud

In het inleidend hoofdstuk wordt het werkkterrein van de forensische psychiatrie en psychologie beschreven en toegelicht. Van belang is de afbakening van de forensische diagnostiek binnen de forensische psychologie.

In hoofdstuk twee komen maatschappelijke aspecten zoals de interneringskwestie en de wet-Lejeune aan de orde. Hierbij wordt ook de relevante wetgeving aangesneden en de actualiteit betrokken. Het derde hoofdstuk gaat dieper in op de detentie en de knelpunten binnen het gevangeniswezen, de belangrijkste karakteristieken van de gevangenispopulatie en de psychosociale aspecten van een detentie. In hoofdstuk vier worden de psychosociale instanties binnen en buiten de gevangenis beschreven met specifieke aandacht voor slachtofferhulp. Het vijfde hoofdstuk is gewijd aan de forensische jeugdpsychiatrie: de voorzieningen en belangrijkste klinische beelden komen aan bod.

In een zesde hoofdstuk worden de algemene principes en eigenheid van de psychodiagnostiek in een forensische setting uiteengezet.

In het omvangrijke zevende hoofdstuk lichten we de belangrijkste psychiatrische ziektebeelden en enkele veelvoorkomende forensische vraagstellingen toe. Achtereenvolgens komt de problematiek van (1) zwakzinnigheid, (2) psychotische beelden (manische psychose, schizofrenie), (3) persoonlijkheidsstoornissen (borderline, psychopathie), (4) seksueel gewelddadig gedrag (parafilieën, pedoseksualiteit) aan bod. Aan de hand van deze traditionele beelden worden de mogelijkheden en beperkingen van traditionele onderzoeksinstrumenten (WAIS, MMPI-2, Rorschach, Diagnostisch Interview Borderlines) beschreven en aangevuld met specifieke forensische onderzoeksinstrumenten (PCL-R, risicotaxatieschalen)

Het laatste hoofdstuk is gewijd aan de problematiek van slachtoffers waarbij we focussen op traumatische ervaringen en de posttraumatische stressstoornis (PTSD). Bij de slachtofferdiagnostiek onderscheiden we enerzijds de formele diagnostiek van posttraumatische stressstoornis met behulp van psychologische tests en anderzijds de functionele diagnostiek van een traumaslachtoffer waarbij niet meer in classificerende termen wordt gedacht. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met de bijzondere aandachtspunten en knelpunten in de diagnostiek van traumaslachtoffers

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: weten)

4. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 // Klinische psychologie
- Ba2 // Practicum klinische psychologie

Competenties

Basisnoties van psychometrie om instrumentarium te kunnen beoordelen

Kunnen afnemen van psychodiagnostisch onderzoek met basisinstrumenten (WAIS-3, MMPI-2, Rorschachtest).

Leermiddelen

Type

- cursus
- Andere: relevante basisartikelen

Verplichte leermiddelen

Cursus en eigen nota's

Aanbevolen leermiddelen

Relevante basisartikelen ter illustratie of teksten uit relevante handboeken.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Interactief verlopende hoorcolleges met veel praktijkvoorbeelden (gevalsbeschrijvingen) en videopresentaties. Het hoorcollege neemt de vorm aan van een lezing met klinische illustraties afgewisseld met videopresentaties over belangrijke topics uit de cursus waarbij de docent de interactie met de studenten tracht te stimuleren. Bepaalde lessen zal men ook in kleine werkgroepjes een problematiek bespreken of dossiergegevens kunnen becommentariëren.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Het schriftelijk examen omvat zowel vragen naar inzicht, kennis als toepassing van de leerstof. Er worden vijf à zes vragen gesteld waarbij er geen cursus of nota's mogen worden gebruikt. De studenten krijgen voldoende typevragen aangereikt in de loop van de cursus om zich een beeld van het examen te kunnen vormen.

3e examenperiode (september)

Zie eerste examenperiode.

Begeleiding

Aan de docent kan uitleg gevraagd worden tijdens en na de les of in de pauze.

Psychotherapie

Code: TP1oPsyTher
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Deprez Annelies
 Coördinator: Deprez Annelies

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Psychotherapie

Inhoud

Dit vak wil je als toekomstige Bachelor in de Toegepaste Psychologie zicht doen krijgen op de verschillende therapierichtingen binnen de psychotherapie. Deze richtingen worden kritisch besproken en er wordt stil gestaan bij de volgende vragen: (hoe goed) werkt psychotherapie? Wat is het verschil tussen psychotherapie en counseling? Waarom heeft psychotherapie al of niet effect? Wanneer is psychotherapie zinvol? Hoe cliënten informeren over de verschillende therapierichtingen?

Inhoud:

1. Inleidend hoofdstuk:

algemene kenmerken en ingrediënten van psychotherapeutische methoden, haar wetenschappelijke status en haar voorgeschiedenis

2. Uitdieping van de verschillende hoofdstromingen:

- de psycho-analytische en psychodynamische therapieën
- de cliëntgerichte therapie
- de gedragstherapie
- de systeemtherapie

Deze hoofdstromingen worden geïllustreerd vanuit verschillende werksettings (bijv. residentiële behandelsetting vs. ambulante begeleiding). Verder worden binnen deze hoofdstromingen, recente evoluties (bijv. mindfulness-based cognitive therapie, oplossingsgerichte therapie,..) of nieuwe toepassingen (bijv. EMDR bij chronische pijnklachten) besproken. Tenslotte wordt er gepoogd om verschillende doelgroepen (kinderen, adolescenten en volwassenen) en verschillende therapievormen (individuele, partnerrelatie- en groepstherapie) aan bod te laten komen.

Om deze therapiestromingen te illustreren wordt er gebruik gemaakt van videomateriaal en verzorgen een aantal gastprekers uit de praktijk een college.

3. Hoe het effect van therapie/counseling nagaan? - werkzame factoren - indicatiestelling - gevaren van psychotherapie en kwaliteitsbewaking.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Specifieke competenties

1. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: weten)
2. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere

- hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: weten)
3. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: integreren)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: integreren)
6. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: inzien)
7. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
8. Communicatie - Overleg - De student kan contacten leggen met andere (hulpverlenings)- instanties en deze werkrelatie onderhouden. (Niveau: integreren)
9. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: inzien)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / Klinische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum klinische psychologie

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Handboek :

Vandereycken, W. & van Deth, R. (2003). *Psychotherapie: van theorie tot praktijk*. Houten/Antwerpen: Bohn Stafleu Van Loghum.

- Slides op Toledo

Aanbevolen leermiddelen

Eigen nota's

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Het hoorcollege wordt waar mogelijk interactief en praktijkgericht aangepakt.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Het examen bestaat uit een aantal *korte kennisvragen* om je basiskennis van de leerstof te toetsen. Er worden eveneens *inzichtsvragen* opgenomen, die peilen naar je inzicht in de verbanden tussen de verschillende onderdelen van de leerstof. Verder wordt er ook een *toepassingsvraag* gesteld aan de hand van een casus en een *kritische reflectievraag* waarin je je eigen standpunt onderbouwt met argumenten gebaseerd op de leerstof.

3e examenperiode (september)

Het examen is volledig equivalent aan het examen tijdens de eerste examenperiode.

Begeleiding

Tijdens de hoorcolleges of via mail kan je terecht met je vragen over het vak.

Annelies Deprez

bureau: SAN 1.13 (afwezig op woensdag)

annelies.deprez@lessius.eu

IPSIG

Code: TP1oIpsig
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Deprez Annelies, N. N., Van Horenbeeck Daniëlle
 Coördinator: Van Horenbeeck Daniëlle

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- IPSIG

Inhoud

De module 'Interprofessionele samenwerking in de gezondheidszorg (IPSIG)' wordt ingericht voor studenten van de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit Antwerpen, de departementen gezondheidszorg en sociale agogiek van de Hogeschool Antwerpen, de departementen gezondheidszorg en sociale agogisch werk van de Karel de Grote-Hogeschool, het departement voedings- en dieetkunde van de Plantijn-Hogeschool en de departementen psychologie en logopedie van de Lessius Hogeschool.

Deze module duurt één week en loopt van 25 februari tot 29 februari 2008.

De problematiek van patiënten wordt steeds complexer, waardoor meer verschillende zorgbeoefenaars bij dezelfde patiënt betrokken zijn. Verschillende beroepsgroepen hebben vaak uiteenlopende inzichten en belangen, onder meer bij ethische vragen, waardoor gezamenlijk overleg met de te nemen beslissingen noodzakelijk wordt. Teamwork is niet alleen een noodzaak geworden, maar het vormt ook een veelal aantrekkelijke uitdaging: hoe realiseren we met elkaar en voor elkaar, en vooral voor de patiënten die aan onze zorgen toevertrouwd worden, de inhoudelijke en menselijke meerwaarde die een groep kan creëren?

In deze module leert de student interprofessioneel samen te werken, de patiënt centraal te stellen in de hulpverlening, en zo de continuïteit en kwaliteit van de zorg te optimaliseren.

Studenten worden ingedeeld in leergroepen van twaalf, uit verschillende afstudeerrichtingen. Elke leergroep wordt door een teacher begeleid die specifiek voor deze module werd opgeleid. De taak van de teacher bestaat hoofdzakelijk uit het inleiden van de taken en het observeren van de individuele en groepsprocessen. De gebruikte onderwijsvormen zijn: hoorcolleges, zelfstudie, groepswork, reflectie en feedback. De studenten leren effectief en efficiënt overleggen rond concrete casussen en interdisciplinaire zorgsituaties. De module wordt afgesloten met een plenaire sessie en discussie waarbij de leer- en aandachtspunten van studenten geconfronteerd worden met de praktijkervaring van enkele deskundigen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)
6. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
7. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
8. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en

betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Competenties

- De student(e) heeft kennis van de echelonnering en de verschillende terreinen /sectoren van de gezondheidszorg.
- De student(e) kent al gedeeltelijk de context en bevoegdheden van de eigen discipline en de specifieke bijdrage tot de behandeling van de zorgvrager.
- De student(e) heeft via stage al kennis gemaakt met de verschillende disciplines werkzaam in de gezondheidszorg en heeft al enigszins een beeld van ieders bijdrage tot de behandeling van de zorgvrager.
- De student is op de hoogte van de theoretische achtergronden met betrekking tot gezondheids-/patiëntenvoorlichting en -opvoeding.
- De student(e) heeft via stage al enige ervaring in het opbouwen van een therapeutische relatie met de zorgvrager en het geven van gepaste informatie aan het cliëntstelsel.
- De student(e) kent de theoretische achtergronden met betrekking tot communicatieve en relationele vaardigheden. De student(e) bezit basiskennis van groepsdynamica.
- De student(e) bezit basiskennis van groepsoverleg (vergadertechnieken).
- De student(e) bezit de nodige communicatiebereidheid.

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- Andere: casussen

Verplichte leermiddelen

het moduleboek (de cursus)

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- groepswork
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

zie ook : inhoud

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie
- Andere: zelfevaluatie en peerevaluatie

Begeleiding

voor de deelnemende studenten 3BaTP : Danielle Van Horenbeeck en Annelies Deprez

Opvoedingsondersteuning

Code: TP1oOpvOnd
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Opsteyn Carine
 Coördinator: Opsteyn Carine

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Opvoedingsondersteuning

Inhoud

Tv-programma's - denk maar aan supernanny en huisje-niet-tevree - tonen het aan: opvoeden is niet zo evident. Voor heel wat beroepen wordt verwacht dat je een diploma behaalt, maar opvoeden, daar mag eender wie zomaar aan beginnen, vaak zonder handleiding.

De bachelor in de toegepaste psychologie kan in het werkveld geconfronteerd worden met ouders / gezinnen die moeilijkheden ondervinden bij het opvoeden. Dit kunnen heel eenvoudige vragen rond opvoeden zijn, of diepgaande vragen omdat het gaat over problematische opvoedingsituaties.

We starten in dit specialisatieonderdeel met het kaderen en omschrijven van 'opvoedingsondersteuning'. Het gaat om een ondersteuning naar de ouders toe, niet om het overnemen van de opvoeding! Het gaat om het vergroten van de draagkracht van de ouders, het verminderen van de draaglast.

We bekijken daarnaast ook het doel van opvoedingsondersteuning en de doelgroep: voor wie is het aanbod bestemd, wie kan er gebruik van maken, wie maakt er vooral gebruik van?

Ten derde staan we stil bij de verschillende werkvormen. Opvoedingsondersteuning kan zich beperken tot voorlichting, tot het verstrekken van informatie. Het kan ook een stuk verder gaan, namelijk werkelijk begeleiding bieden, ouderlijke vaardigheden trainen.

Vervolgens worden in dit specialisatieonderdeel enkele methoden concreet uitgewerkt. Aan de hand van casussen gaan we zeer praktisch te werk, concreet materiaal vanuit de praktijk zal veelvuldig gebruikt worden of de studenten worden zelf aangespoord materiaal aan te brengen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: weten)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren.

(Niveau: toepassen)

4. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: weten)
5. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: weten)
7. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatiesessies, avonden, organiseren en geven. (zie ook functioneel geheel 4 : Preventie) (Niveau: weten)
8. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: weten)
9. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: weten)
10. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: inzien)
11. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
12. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: toepassen)
13. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: inzien)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / School- en pedagogische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum school- en pedagogische psychologie

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www
- Andere: eigen nota's

Verplichte leermiddelen

- Opsteyn, C. (2007). *Opvoedingsondersteuning*. Antwerpen: Lessius Hogeschool - Departement Toegepaste Psychologie. Onuitgegeven cursus
- Materiaal op Toledo
- Eigen nota's

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie

Omschrijving

De theoretische omkadering van opvoedingsondersteuning wordt aangeboden onder de vorm van hoorcolleges. Dit wordt aangevuld met concreet materiaal (schriftelijk/video); a.h.v. concrete casussen worden de studenten aangezet tot het toepassen van de aangeboden leerstof (in groep).

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Examen met kennis-, inzichts- en toepassingsvragen over de verschillende facetten van opvoedingsondersteuning die aan bod kwamen tijdens de colleges.

3e examenperiode (september)

Examen met kennis-, inzicht- en toepassingsvragen over de verschillende aspecten van opvoedingsondersteuning die aan bod kwamen tijdens de colleges.

Begeleiding

Mogelijkheid tot feedback tijdens de colleges, via e-mail of na afspraak op het bureau!

Pedagogische preventie

Code: TP1oPrevEducSc
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Vanmuysen Eveline
Coördinator: Vanmuysen Eveline

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Pedagogische preventie

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel bekijken we hoe we scholen en leerkrachten kunnen ondersteunen in het voeren van pedagogische preventieve acties ten aanzien van problemen met betrekking tot opvoeding, leren, sociaal-emotioneel functioneren, schoolloopbaan en gezondheidszorg.

In deel 1 wordt een inleiding gegeven m.b.t. het ontstaan en de groei van het preventief werken in de psychosociale hulpverlening, de methodologische knelpunten en kritische bedenkingen die gemaakt worden bij het preventief ingrijpen, de soorten indelingen van preventie (o.a. de gangbare indeling: primaire, secundaire, tertiäre preventie volgens Caplan, 1964; het onderscheid tussen offensieve en defensieve preventie).

In deel 2 wordt nader ingegaan op de inhoudelijke, theoretische invulling en eigenheid van pedagogische preventie. We vertrekken vanuit de globale doelstelling en werkwijze van deze vorm van preventie, die zich richt op kinderen, jongeren en hun opvoeders. Vandaaruit belichten we de manier waarop pedagogische preventie vorm krijgt in de verschillende sectoren van de jeugdhulpverlening (onderwijs, gehandicaptenzorg, integrale jeugdzorg).

In deel 3 wordt de methodiek van de algemene preventieve projectwerking aangeleerd. Het hele proces van het uitwerken van een preventieve actie, van probleemopsporing tot uitvoering van het preventief project en bijhorende evaluatie, wordt gedetailleerd besproken.

In deel 4 spitsen we ons toe op preventie binnen een schoolse context. We geven de meerwaarde en de beperkingen aan van de school als setting om aan preventie te doen. We bespreken de verschillende niveau's waarop de preventieve actie zich kan richten (leerling, leerkracht, school als geheel, ruimere context) en we formuleren aandachtspunten bij het implementeren van preventieve schoolpsychologische interventies. Tenslotte voeren we een wetenschappelijke evaluatie uit van een aantal bestaande preventieve programma's die gebruikt worden in Vlaamse scholen.

In groepjes maken we kennis met bestaande preventieprogramma (bijv. preventie van geweld op school, preventie van druggebruik, pest-actieplannen, preventie van delinquentie, preventie van spijbelgedrag, ...) en leren we de theoretische kennis en inzichten toe te passen. Dit resulteert in een groepspaper en groepspresentatie.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: weten)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: weten)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: weten)

4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: weten)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: weten)
6. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: weten)
7. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: weten)
8. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatiesessies, avonden, organiseren en geven. (zie ook functioneel geheel 4 : Preventie) (Niveau: weten)
9. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: weten)
10. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten)
11. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: weten)
12. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: toepassen)
13. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
14. Preventie - Preventie - De student kan significante betrokkenen (beleid, leerkrachten, ouders, partners, e.a.) sensibiliseren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
15. Preventie - Preventie - De student kan informatieactiviteiten organiseren (voordrachten, voorlichting, training, vorming, ...). (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
16. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
17. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
18. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
19. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / School- en pedagogische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum school- en pedagogische psychologie

Leermiddelen

Type

- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: lesnota's; groepspapers; teksten, bijlagen en power

Verplichte leermiddelen

- materiaal op leeromgeving (o.a. powerpoint-presentaties, artikels, teksten, ...)
Op Toledo staat bij elk item vermeld of het om een verplicht of aanbevolen leermiddel gaat.
- lesnota's
- groepspapers (in functie van toepassingsvragen en om illustraties te kunnen geven bij kennis- en inzichtsvragen)

Aanbevolen leermiddelen

- De Cauter, F., Walgrave, L. (1999). *Methodiek van de preventieve projectwerking*. Acco: Leuven. *Opmerking*: Dit handboek wordt niet meer uitgegeven, maar is te raadplegen in het studeercentrum.
- Rispens, J., Goudena, P. & Groenendaal, J. (1994). *Preventie van psychosociale problemen bij kinderen en jeugdigen*. Bohn Stafleu Van Loghum: Houten/Zaventem.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- groepswerk

Omschrijving

De hoorcolleges worden zoveel mogelijk interactief en praktijkgericht ingevuld.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- presentatie

Begeleiding

Mogelijkheid tot feedback of vragen

- tijdens de les
- via email (lies.vanoevelen@lessius.eu)
- op afspraak op het bureel (SAN 2.13).

Schoolloopbaanbegeleiding

Code: TP1oSchLoopBeg
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Bos Annemie
 Coördinator: Bos Annemie

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Schoolloopbaanbegeleiding

Inhoud

In dit specialisatieonderdeel staat het thema 'leren kiezen centraal'. Een goed ugebouwde schoolloopbaanbegeleiding is noodzakelijk om ongekwalificeerde uitstroom te beperken, mislukkingen te vermijden en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidswereld te optimaliseren.

Na een korte schets van de loopbaanbenaderingen, de visie, noden en voorzieningen inzake schoolloopbaanbegeleiding wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan het begeleidingsaanbod.

Dit aanbod richt zich op 3 componenten:

- wat kan er gekozen worden: kennis van de onderwijs- en opleidingswereld (externe haalbaarheid - horizonverruiming)
- wie ben ik: vaardigheden, belangstelling, waarden, persoonlijkheidskenmerken (interne wenselijkheid - zelfconceptontwikkeling en -verheldering)
- hoe kan ik worden wat ik wil worden (dialoog tussen externe haalbaarheid en interne wenselijkheid - loopbaanplanning en -sturing).

Schoolloopbaanbegeleiding omvat ook het begeleiden van keuzeprocessen die vastlopen en verweven zitten in een complexere problematiek.

Hulpmiddelen voor schoolondersteuning (Op Stap ... reeks) en voor de begeleiding van leerlingen en ouders (diagnostisch instrumentarium, loopbaangesprekken, websites) komen aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthlend (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren.

(Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

8. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: toepassen)

10. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

11. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)

12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen)

13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen)

14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

15. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

16. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

17. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

18. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatiesessies, avonden, organiseren en geven. (zie ook functioneel geheel 4 : Preventie) (Niveau: weten)

19. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)

20. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen)

21. Preventie - Preventie - De student kan significante betrokkenen (beleid, leerkrachten, ouders, partners, e.a.) sensibiliseren. (Niveau: inzien)

22. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / School- en pedagogische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum school- en pedagogische psychologie

Competenties

Hiervoor verwijzen we naar de competenties uit de volgtijdelijkheid.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

Cursus
Materiaal op leeromgeving
Materiaal op websites (zie cursus)

Werkvormen

Types

- practicum

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen (12/20): open boek + opgaven oplossen met behulp van websites.

Individueel werkstuk (8/20): samenstelling van een dossier met als inhoud:

- testprotocols Zobest en de PPT (overgang secundair onderwijs - hoger onderwijs) bij een cliënt + schriftelijke rapportering van de resultaten.
  - het keuzerooster (ingevuld aan de hand van de informatie ingewonnen in een verkennend keuzebegeleidingsgesprek met als ingang het resultaat op de Zobest en de PPT en de GAS-score per keuze-alternatief) +- schriftelijke rapportering van de analyse van de roostergegevens (horizontaal en verticaal).
  - eindconclusie formuleren.
- De student kan enkel slagen wanneer de taak werd ingediend.

3e examenperiode (september)

Schriftelijk examen (12/20): open boek + opgaven oplossen met behulp van websites.

Individueel werkstuk (8/20): samenstelling van een dossier met als inhoud:

- testprotocols Zobest en de PPT (overgang secundair onderwijs - hoger onderwijs) bij een cliënt + schriftelijke rapportering van de resultaten.
  - het keuzerooster (ingevuld aan de hand van de informatie ingewonnen in een verkennend keuzebegeleidingsgesprek met als ingang het resultaat op de Zobest en de PPT en de GAS-score per keuze-alternatief) +
  - schriftelijke rapportering van de analyse van de roostergegevens (horizontaal en verticaal).
  - eindconclusie formuleren.
- De student kan enkel slagen wanneer de taak werd ingediend.

Examencontract

Schriftelijk examen (12/20): open boek + opgaven oplossen met behulp van websites.

Individueel werkstuk (8/20): samenstelling van een dossier met als inhoud:

- testprotocols Zobest en de PPT (overgang secundair onderwijs - hoger onderwijs) bij een cliënt + schriftelijke rapportering van de resultaten.
  - het keuzerooster (ingevuld aan de hand van de informatie ingewonnen in een verkennend keuzebegeleidingsgesprek met als ingang het resultaat op de Zobest en de PPT en de GAS-score per keuze-alternatief) +
  - schriftelijke rapportering van de analyse van de roostergegevens (horizontaal en verticaal).
  - eindconclusie formuleren.
- De student kan enkel slagen wanneer de taak werd ingediend.

Begeleiding

De praktijklector is bereikbaar op kantoor.

Begeleiding gedragsproblemen

Code: TP1oBegGedrProbl
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Theunis Lut
 Coördinator: Theunis Lut

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Begeleiding gedragsproblemen

Inhoud

- 1.I n het introducerende hoofdstuk wordt een visie op 'helpen als beroep' uitgewerkt. Volgende aspecten komen hierbij aan bod: de professionele hulpverlening aan jeugdigen, theorie en hulpverlening, diagnostiek en interventies, relevante disciplines, enz. Vervolgens wordt een omschrijving van 'probleemgedrag' gegeven: terminologie, kenmerken, prevalentie en ontwikkelingspaden.
- 2.I n de volgende delen worden de interventies t.a.v. gedragsproblemen vanuit vijf invalshoeken beschreven: psychoanalytische interventies, systeemgerichte interventies, ecologische interventies, cognitief leertheoretische en orthopedagogische interventies.
 Hierbij wordt telkens aandacht besteed aan de ontwikkelingsproblematieken en gedragsproblemen bij kinderen en jongeren, de visie op oorzaken van en hulpverlening aan de kinderen en jongeren met gedragsproblemen, de visie op ouder- en gezinsbegeleiding, interventies, programma's en methodieken voor kinderen, jongeren en hun ouders of voornaamste verzorgers die vanuit de invalshoeken georganiseerd worden.
- 3.T enslotte komen specifieke doelgroepen met gedragsproblemen en daarbij horende behandelingsinterventies en methodieken aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthaland (Niveau: inzien)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: inzien)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
6. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan relevante gegevens registreren en ordenen i.f.v. dossieraanleg. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
8. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: weten)
9. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: weten)
10. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
11. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever

- begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
12. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten)
13. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (In de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: inzien)
14. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
15. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: inzien)
16. Interventie - Interventie - De student kan rapporteren over het verloop van de interventies. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
17. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: inzien)
18. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba2 / BD / School- en pedagogische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum school- en pedagogische psychologie

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Cursus:
Theunis, L. (2007). *Begeleiding gedragsproblemen*. Antwerpen: Lessius Hogeschool, Departement Toegepaste Psychologie, onuitgegeven cursus.
- PowerPoint presentaties worden verspreid via Toledo.
- Een bundel met casussen.

Aanbevolen leermiddelen

van der Ploeg, J.D. (2005). *Behandeling van gedragsproblemen. Initiatieven en inzichten*. Rotterdam: Lemniscaat.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- begeleide zelfstudie

Evaluatie

Types

- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

De studenten krijgen één casus waarbij zij a.d.h.v. de theoretische inzichten oplossingen formuleren en verantwoorden.

3e examenperiode (september)

Idem als examenperiode 1.

Begeleiding

- Bij het begin van ieder hoofdstukken worden de desbetreffende doelstellingen geformuleerd; ter afronding van het hoofdstukken worden deze doelstellingen besproken.
- Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een bespreking van één casus.
- Voor, tijdens en na de lessen is er mogelijkheid tot vragen stellen.
- De mogelijkheid wordt voorzien om op vraag van de studenten extra begeleidingsmomenten te voorzien.

Interculturele hulpverlening

Code: TP1oIntHulp
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Craeynest Miet
Coördinator: Craeynest Miet

Specialisatiegraad

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Interculturele hulpverlening

Inhoud

Multiculturaliteit is realiteit. Binnen alle lagen van onze samenleving zijn mensen met verschillende culturele achtergronden steeds meer op elkaar aangewezen, en dat is binnen de psychologische hulpverlening niet anders. Om de kans op adequate hulpverlening in een interculturele context te verhogen, is het goed om stil te staan bij de grenzen en mogelijkheden van enkele kernaspecten waarop psychologische hulpverlening is gestoeld.

Aangezien dit vak deel uitmaakt van de richting School- en Pedagogische Psychologie (SPP) gaat de meeste aandacht uit naar de interculturele hulpverlening bij kinderen in een schoolcontext. Afhankelijk van de studierichtingen van de studenten die dit vak volgen, wordt er waar mogelijk ook stilgestaan bij wat interculturele hulpverlening kan betekenen bij volwassenen binnen het klinische werkveld en in A&O-settings.

Globaal kan de leerstof in drie delen opgesplitst worden:

In een eerste deel staan we stil bij het begrip '**cultuur**'. Binnen een multiculturele samenleving hebben we het over allochtonen, migranten en asielzoekers. Maar wie zijn die mensen precies, en over hoeveel mensen gaat dat dan? We lichten dit toe vanuit de situatie voor België. Interculturaliteit houdt verband met migratie, wat op zijn beurt impliceert dat de vanzelfsprekendheid van iemands cultuur wegvalt. Bij aankomst in een ander land, worden mensen met andere gewoontes en gebruiken geconfronteerd, en daar kan op verschillende manieren mee omgegaan worden. Dit is wat bedoeld wordt met acculturatie, en daar gaan we in een tweede hoofdstuk dieper op in. Om mensen te helpen, moet je hen begrijpen. Omdat de grootste groep allochtonen in België van Marokkaanse en Turkse origine is, nemen we in een derde hoofdstuk de mediterrane islamcultuur onder loep.

Een tweede deel wordt besteed aan de interculturele bruikbaarheid van **psychologisch testmateriaal**. Cultuurvrije tests bestaan in wezen niet. Omdat heel wat testen door Westerse onderzoekers werden ontwikkeld, kunnen ze binnen een interculturele context een vertekend beeld ophangen. In een eerste hoofdstuk gaan we in op wat een dergelijke culturele bias kan inhouden, en hoe we toch een zekere mate van equivalentie kunnen nastreven. Vervolgens gaan we dieper in op de interculturele bruikbaarheid van enkele testen binnen de belangrijkste psychologische domeinen: intelligentie, persoonlijkheid en taalverwerving.

In een derde deel tenslotte, belichten we enkele aspecten uit de interculturele **hulpverlening** in de meest brede zin van het woord. We gaan na wat psychologische hulpverlening kan betekenen binnen een interculturele schoolcontext, in klinische settings en in de A&O-sector. We ronden af met enkele algemene handvatten voor het omgaan met en voorkomen van vooroordelen en discriminatie.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.

4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: toepassen)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: toepassen)
6. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen)
8. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
9. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen)
10. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen)
11. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
12. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: toepassen)
13. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen)
14. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen)
15. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen)
16. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen)

Toelichting

Psychodiagnostische vaardigheden worden zowel aan de hand van casussen en rollenspelen tijdens de les als in 'real-life' (zie de paper-opdracht bij evaluatie) geoefend.

Advies- en informatieverstrekking is gebaseerd op casussen en kan geoefend worden aan de hand van rollenspelen tijdens de les.

Het *research-luik* betreft het kritisch doornemen en evalueren van een wetenschappelijk onderzoeksartikel.

Schriftelijke *rapporteringsvaardigheden* worden getoetst aan de hand van de paper; mondelinge communicatieve vaardigheden worden geoefend in de les aan de hand van rollenspelen en onder de vorm van de presentatie van gemaakte oefeningen.

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: syllabus

Verplichte leermiddelen

Bleichrodt, N., & van de Vijver, F. (Red.) (2001). Diagnostiek bij allochtonen. Mogelijkheden en beperkingen van psychologische tests. Lisse: Swets & Zeitlinger.

Syllabus

Materiaal op de digitale leeromgeving (Toledo)

Eigen nota's van in de les

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- practicum
- groepswerk
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

De klemtoon van dit vak ligt in de eerste plaats op de praktische bruikbaarheid van de geziene leerstof. Naast enkele hoorcolleges waarin de leerstof door de lector wordt gedoceerd, wordt er zoveel mogelijk interactie nagestreefd onder de vorm van diverse alternatieve werkvormen zoals rollenspelen, het uitwerken van opdrachten in kleinere groep, groepsdiscussie, klassikale (na-)bespreking van audio-visueel materiaal, oefenen met psychodiagnostisch materiaal en (indien mogelijk) ook een gastspreker.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag

1e examenperiode (januari)

De evaluatie bestaat uit twee delen: een paper (8 punten) en een mondeling openboekexamen met schriftelijke voorbereiding (12 punten).

De **paper** omvat de afname van twee psychologische tests bij een kind of volwassene van allochtone origine. Eén test is een Wechslerschaal, de andere is een test naar keuze. Het is de bedoeling dat de student beide testen afneemt, analyseert en interpreteert met het oog op de interculturele bruikbaarheid ervan.

Het **mondelling deel** staat op 12 punten. De student krijgt drie vragen die hij schriftelijk mag voorbereiden. Het examen is openboek, wat inhoudt dat de syllabus, het handboek, de slides en eigen notities kunnen worden geraadpleegd. Elke vraag staat op 3 punten. Eén van de vragen kan worden vervangen door een vooraf gemaakte paper van 5 à 10 blz waarin de student een thema naar keuze dat in de cursus werd behandeld op een persoonlijke manier verwerkt en op het examen komt toelichten. Het is de bedoeling dat de student daarin erg creatief te werk gaat. Zo kan bijvoorbeeld een krantenartikel, een film, een gedicht of een stage-ervaring gekoppeld worden aan een stuk theorie uit de cursus.

Om te kunnen slagen moeten de studenten deelnemen aan beide evaluatiedelen (paper + mondeling examen).

Begeleiding

Voor vragen of bedenkingen kunnen de studenten steeds terecht bij de lector tijdens of na de les, of op afspraak via e-mail (miet.craeynest@lessius.eu)

Er zijn nog geen gegevens van Het Opleidingsonderdeel met de code TP1oKV1 beschikbaar.

Er zijn nog geen gegevens van Het Opleidingsonderdeel met de code TP1oKV2 beschikbaar.

Er zijn nog geen gegevens van Het Opleidingsonderdeel met de code TP1oKV3 beschikbaar.